

Dịch vụ Thông tin Khí hậu Nông nghiệp cho Phụ nữ và Nông dân người Dân tộc Thiếu số ở Đông Nam Á

(Dự án ACIS, 2015-2018)

Can thiệp của dự án

Mong muốn của dự án là **người dân được tiếp cận với các bản tin dự báo** kịp thời, đã được phân vùng khí hậu tại địa phương với các khuyến cáo hành động cụ thể **nhằm tăng tăng năng suất** và/hoặc **giảm thiệt hại trên cây lúa** do tác động của biến đổi khí hậu và điều kiện thời tiết bất lợi, đồng thời thay đổi các thói quen sản xuất như sử dụng phân bón và thuốc bảo vệ thực vật theo hướng **hiệu quả hơn và thân thiện với môi trường hơn**.

Để đạt được điều đó, dự án¹ tăng cường năng lực về sản xuất nông nghiệp thích ứng với biến đổi khí hậu cho các nhóm nông dân, các tổ chức cộng đồng và đối tác; cung cấp thông tin cho từng vùng khí hậu nông nghiệp cụ thể (thay vì thông tin chung chung cho toàn tỉnh); thúc đẩy sự trao đổi, học hỏi, chia sẻ thông tin giữa các nhóm nông dân và các tổ chức cộng đồng; và khuyến nghị các chính sách thích ứng với biến đổi khí hậu trong sản xuất nông nghiệp dựa trên nghiên cứu và các mô hình thực tế.

Triển khai

Tổ chức CARE Quốc tế tại Việt Nam
Trung tâm Nghiên cứu Nông lâm Thế giới (ICRAF)

Trung tâm Phát triển Cộng đồng (CCD)

Nhà tài trợ

Chương trình nghiên cứu về Biến đổi khí hậu, Nông nghiệp và An ninh lương thực (CCAFS)

Trung tâm Nghiên cứu Nông lâm Thế giới (ICRAF)

Địa bàn

Việt Nam, Campuchia và Lào

(Việt Nam: xã Pa Khoang và xã Mường Phăng, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên - do CARE Quốc tế tại Việt Nam triển khai; và tại Hà Tĩnh do ICRAF triển khai)

¹ Các hoạt động của dự án ACIS được triển khai dựa trên nền tảng của các nhóm "cổ phần tài chính tự quản" (Village Savings and Loan Association, VSLA). Tham gia các nhóm này, phụ nữ có thể tiết kiệm, vay tiền, chia sẻ lợi ích cùng nhau. Dự án ACIS thông qua các nhóm này làm nơi phổ biến thông tin dự báo khí hậu và khuyến cáo về lịch thời vụ, về kỹ năng canh tác ngoài việc hỗ trợ phổ biến thông tin qua Trường thôn và các cuộc họp thôn.

Kết quả triển khai

Việc dự báo và khuyến cáo đã có nhiều thay đổi tích cực so với trước đây về tính cụ thể, chi tiết, độ tin cậy của bản tin dự báo khí hậu. Bên cạnh đó, các khuyến cáo sản xuất cụ thể như: các kỹ thuật và thời điểm gieo/cấy, làm đất, diệt trừ sâu bệnh... cũng được xây dựng một cách chi tiết hơn cho từng tháng và tương ứng với các kịch bản khí hậu khác nhau.

Năng lực điều phối và hợp tác giữa các cơ quan ban ngành có liên quan bao gồm Đài khí tượng, Sở và Phòng Nông nghiệp và Trung tâm khuyến

nông các cấp có những thay đổi rõ rệt theo hướng tăng cường trao đổi, tư vấn chuyên môn,... thường xuyên và hiệu quả hơn.

Cộng đồng áp dụng tốt hơn các thông tin dự báo và khuyến cáo vào quá trình canh tác. Thông qua các hoạt động phân phát, hướng dẫn và thảo luận với cộng đồng trước và sau mỗi bản tin do cán bộ khuyến nông Huyện, Xã, cán bộ Hội LHPN xã, trưởng nhóm VSLA, là những thành viên tham gia vào Tổ công tác và mạng lưới nông dân học hỏi, đảm nhiệm đã giúp cho cộng đồng hiểu, đọc và áp dụng dễ dàng các khuyến cáo đưa ra trong các bản tin.

Người dân, đặc biệt là phụ nữ, đã tự tin hơn và chủ động tham gia đóng góp các ý kiến đánh giá, phản hồi về tính chính xác của dự báo, về mức độ dễ hiểu của ngôn ngữ sử dụng, cũng như tính thực tiễn và phù hợp của các khuyến cáo trên thực tế.

Việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật (BVTV) và diễn biến tình hình sâu bệnh trong vụ Đông Xuân 2017 có xu hướng giảm so với vụ Đông Xuân 2016. VD: trong nhóm VSLA, số hộ gia đình cho biết họ sử dụng thuốc BVTV trong vụ Đông Xuân 2017 ít hơn so với vụ Đông Xuân 2016 chiếm 43,3% trong khi tỷ lệ này chỉ là 11,1% trong nhóm các hộ gia đình thuộc thôn ngoài dự án và 36,0% trong nhóm các hộ gia đình thuộc các thôn dự án².

Việc sử dụng phân bón giảm rõ rệt, cụ thể, các hộ gia đình VSLA lại có xu hướng sử dụng ít phân bón hơn trong vụ Đông Xuân năm 2017 so với vụ Đông Xuân năm 2016.

Năng suất lúa tăng nhiều nhất trong các hộ gia đình thuộc nhóm VSLA so với hai nhóm còn lại.

Nhóm VSLA:	Lúa vụ Đông Xuân 2017 tăng 0,91 tấn/ha so với 2016
Thôn dự án:	Lúa vụ Đông Xuân 2017 tăng 0,78 tấn/ha so với 2016
Thôn ngoài dự án:	Lúa vụ Đông Xuân 2017 tăng 0,23 tấn/ha so với 2016

² Dự án đo đạc thay đổi đối với 1095 hộ gia đình, gồm: 612 hộ gia đình tham gia nhóm VSLA của dự án, được tiếp cận, thảo luận và hướng dẫn bản tin; 168 hộ gia đình trong thôn dự án nhưng chỉ được tiếp cận mà không được thảo luận hướng dẫn bản tin và 315 hộ gia đình sống tại các thôn không triển khai dự án.

Các khuyến nghị

Dự án khuyến cáo việc đẩy mạnh ứng dụng thông tin dự báo thời tiết, khí hậu trong nông nghiệp tại tỉnh Điện Biên thông qua các hoạt động:

- ✓ Nâng cao cơ sở hạ tầng phục vụ dự báo, gồm cả phần cứng và phần mềm.
- ✓ Phân bổ nguồn lực để tăng cường dự báo chi tiết cho các tiểu vùng khí hậu trong Tỉnh.
- ✓ Nâng cao năng lực dịch và chuyển tải các thông tin dự báo thành khuyến cáo nông nghiệp mà người dân có thể thực hành được.
- ✓ Tăng cường việc tiếp cận các thông tin dự báo đặc thù phục vụ cho ngành nông nghiệp
- ✓ Nâng cao hiệu quả hệ thống truyền thông.

Đối với Ủy Ban Nhân dân tỉnh

- Tăng cường công tác điều phối giữa Đài Khí tượng và các Ban, Ngành liên quan. Phân bổ nguồn lực cho các Ban/Ngành liên quan để tăng cường tiếp cận các thông tin.

Đối với Đài Khí tượng Thủy văn Tỉnh Điện Biên

- Tiếp tục nâng cao năng lực, đánh giá chất lượng dự báo để nâng cao hiệu quả dự báo, tăng cường kênh phản hồi với các bên liên quan để đảm bảo thông tin đưa ra đáp ứng nhu cầu người sử dụng.

Đối với Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn

- Đảm bảo các thông tin dự báo khi về Sở được thông suốt và kịp thời đến các Phòng/ban liên quan (ví dụ: dự báo vụ).
- Chủ động tham mưu với UBND Tỉnh về các nội dung đặc thù mà ngành cần để phục vụ công tác sản xuất, tham mưu đề xuất việc phân bổ ngân sách (nếu cần).

Đối với Hội Phụ nữ tỉnh Điện Biên

- Nhân rộng nhóm “Cổ phần tài chính tự quản” trên toàn địa bàn, tạo kênh trao đổi, chia sẻ thông tin được thuận lợi.

Đối với Đài truyền hình Tỉnh Điện Biên

- Phối hợp với Đài khí tượng và Sở Nông nghiệp trong việc cung cấp các thông tin dự báo thời tiết, khí hậu và khuyến cáo nông nghiệp dựa trên thông tin dự báo

Đối với Trạm Khuyến nông, Trạm Bảo vệ Thực vật cấp Huyện

- Tập trung nâng cao năng lực cho toàn bộ cán bộ về ứng dụng thông tin thời tiết, khí hậu trong nông nghiệp và ứng dụng công nghệ thông tin trong việc truyền tải thông tin với bà con.

Đối với Ủy ban Nhân dân xã Mường Phăng và Pá Khoang

- Chủ động tham gia tích cực vào các hoạt động dự án và gắn hoạt động dự án với hoạt động cung cấp thông tin lịch thời vụ, khuyến cáo nông nghiệp của UBND xã.

